

Από την αξία στο κόστος

Συντάχθηκε απο τον/την Yiannis Aeras
Πέμπτη, 29 Μάρτιος 2012 09:14

Ο John Kenneth Galbraith στο βιβλίο του με τίτλο Ταξίδι στο χρόνο της οικονομίας γράφει: «Η ανοησία, όταν μάλιστα διαθέτει γόητρο, μπορεί να είναι καθοριστικός παράγοντας στην οικονομική ζωή». Αν συνδυάσουμε αυτήν τη φράση με το ρητό του Albert Einstein, τότε κατανοούμε τις τεράστιες διαστάσεις που παίρνει. Διότι όπως συνεχίζει ο ίδιος ο Galbraith «Σε μεγάλο βαθμό, η ένδυση παραμένει σήμερα -ίσως περισσότερο απ' ό,τι η μάθηση ή η ευφυΐα- πρωταρχικό σύμβολο κοινωνικής θέσης και διάκρισης»

Το χιούμορ αυτής της παρατήρησης γίνεται πιο έντονο, όταν αντιληφθεί κανείς ότι η παραγωγή υφασμάτων είναι σε φάση να γίνει μονοπώλιο μέσω του περίπλοκου καπιταλιστικού συστήματος, πρώην κομμουνιστικού. Η αλλαγή φάσης μεγέθυνε το φαινόμενο της επέκτασης. Και έχουμε ως γενική συνέπεια ότι τα ίδια άτομα που προσέχουν τόσο πολύ την ένδυση, παραπονιούνται για την ενέλεγκτη εξέλιξη της οικονομίας. Κανείς δεν υποστηρίζει οικονομικά το κράτος του και, βέβαια, το κράτος του το ανταποδίδει. Φαίνεται ότι κανείς δεν γνωρίζει τη θεωρία καταστροφών του Thorn, αλλά ούτε και την απλοϊκή θεωρία των dominoes του Kissinger.

Ο καθένας το παλεύει όπως ξέρει και μπορεί, δίχως αποτέλεσμα βέβαια, εφόσον κανείς δεν μπορεί ν' αντισταθεί στο ρεύμα όταν θεωρεί τον εαυτό του μοναδικό. Στις Ινδίες και στο Πακιστάν όπου παλιά ο Gandhi είχε χρησιμοποιήσει στρατηγικά και αποτελεσματικά την ένδυση ως αντιστασιακό σύστημα, η παραγωγή είχε καταρρεύσει. Κατά συνέπεια, η φτώχεια ακολουθεί και τον ρυθμό ανάπτυξης της εισβολής. Όπως ο καθένας θεωρεί ότι δεν μπορεί να κάνει τίποτα μόνος του, δεν κάνει τίποτα και η αδράνεια του συμβάλλει στην ολοκλήρωση του συστήματος. Το να μην υπάρχει κυρίαρχη στρατηγική, δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει στρατηγική. Η θεωρία παιγνίων του Nash είναι ξεκάθαρη πάνω σε αυτό το σημείο. Κι όμως τα λάθη συνεχίζονται.

Από την αξία στο κόστος

Συντάχθηκε απο τον/την Yiannis Aeras
Πέμπτη, 29 Μάρτιος 2012 09:14

Το πρόβλημα, όπως το εξηγεί και ο Galbraith, προέρχεται από το δόγμα της σταθερότητας ενός συστήματος που τείνει προς σοβαρή αστάθεια διότι έχει ενσωματωμένα επαναλαμβανόμενα επεισόδια καταστροφής. Στην αρχή, τα ονόμασαν κρίσεις ή πανικούς. Μετά, το σύστημα τα μετέτρεψε, μόνο γλωσσικά βέβαια, σε υφέσεις. Ύστερα, σε κάμψεις ή ακόμα αναπτυξιακές προσαρμογές.

Και ακόμα χειρότερα σε μόνιμη ισορροπία με υποαπασχόληση. Δεν είναι ο σκοπός εδώ να μελετήσουμε την αρχική αλλαγή, αλλά πώς να μην αναφέρουμε την εύστοχη παρατήρηση του Galbraith: «Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος σωστά αποκλήθηκε ο Μεγάλος Πόλεμος? ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν η τελευταία του μάχη.» Η μεγάλη αλλαγή συνθηκών για την οικονομία γίνεται με την παγκοσμιοποίηση των γεγονότων. Οι ειδικοί το ξέρουν εδώ και χρόνια, μάταια όμως. Διότι τα άτομα συνεχίζουν να ποθούν τα ίδια μέσω της βέλτιστης λύσης στο ατομικό επίπεδο δίχως να δίνουν βάρος στην ολική ανάδραση. Ακόμα και δίχως αξίες, αξίζουμε αυτό που είμαστε και τίποτα περισσότερο.

N. Λυγερός

[ΠΗΓΗ](#)